

Հոկտեմբերի 1, 2015թ.

ք. Երևան

ԿԱՐԾԻՔ

Ներկայումս ընթացքի մեջ գտնվող
թիվ ՎԴ/0001/05/15 դատական գործի առնչությամբ

ՓԱՍՏԵՐԸ

Լրագրող Արման Մուլեյմանյանը 2014թ.-ի մայիսից լուսաբանել է ՀՀ քաղաքացի Դավիդ Հակոբյանի վեցամյա որդու խնամակալությանը վերաբերող դատական գործը: Դատական գործի քննությունը ընթացել է դռնբաց: 2014թ.-ի հոկտեմբերի 30-ին տեղի է ունեցել դատական ակտի որոշման հրապարակումը, որի ընթացքում լրագրողը փորձել է տեսանկարահանել որոշման եզրափակիչ մասի հրապարակումը: Դատարանը արգելել է կատարել տեսանկարահանում: Դատարանը տեսանկարահանման արգելքը չի պատճառաբանել: Լրագրողը դատարանի աշխատակազմից խնդրել է ստացել է դատական ակտի հրապարակման նիստի ձայնագրությունը, որում առկա չէ եղել դատական ակտի հրապարակումը տեսանկարահանելու վերաբերյալ դատարանի արգելքը: Լրագրողը դատարանի արգելքի վերաբերյալ որոշումը վիճարկել է վարչական դատարանում՝ առանձին դատական վարույթով, սակայն այս դատարանը և վերադաս ատյանները մերժել են հայցվորի բողոքները: Դատական քննությունն ավարտվել է:

Սույն գործով հայցվորի շահերը դատարանում ներկայացրել է Ինֆորմացիայի ազատության կենտրոնը:

ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ

Դատաքննության հրապարակայնությունը կամ հրապարակային դատաքննության իրավունքը հիմնարար իրավունք է, որը լրատվության միջոցների համար կարող է սահմանափակվել հանրության բարքերի, հասարակական կարգի, պետական անվտանգության, դատավարության մասնակիցների անձնական կյանքի կամ

արդարադատության շահերի պաշտպանության նկատառումներով:¹ Դատելով նրանից, որ դատավարությունը եղել է դռնբաց, նշված հիմքերից ոչ մեկը առկա չի եղել: Հետևաբար, դատական ակտի հրապարակման տեսաձայնագրման արգելքը իրավաչափ չի եղել, որի արդյունքում խախտվել է լրագրողի տեղեկություններ տարածելու իրավունքը:

Բացի նշվածից, տեղի ունեցածը շոշափում է նաև հանրային իրավահարաբերությունների մասին հարց: Հայտնի է, որ Մարդու իրավունքների եվրոպական դատարանը դատական ակտի հրապարակայնությունը կապում է դատաքննության հրապարակայնության սկզբունքի հետ: Դատաքննության հրապարակային բնույթը օգնում է, որպեսզի հասարակությունը կարողանա իրականացնել հասարակական վերահսկողություն արդարադատության իրականացման նկատմամբ, որը համարվում է ժողովրդավարական հասարակության հիմնարար սկզբունքներից մեկը: Ինչպես ասվում է հայտնի թևավոր խոսքում, արդարադատություն ոչ միայն պետք է իրականացվի, այլ նաև տեսանելի լինի, թե ինչպես է իրականացվում: Անկասկած է, որ այս պայմանի իրականացման մեջ լրատվամիջոցները և լրագրողները ունեն իրենց անփոխարինելի դերակատարումը: Հետևաբար, դատական ակտը հրապարակայնացնելու լրագրողի իրավունքի սահմանափակումը անկասկած միջամտություն տեղեկատվություն ստանալու և դատարանների գործունեությունը վերահսկելու հանրային ընդհանուր շահին:

Վերը նշված երկու նկատառումները հաշվի առնելով, Խորհուրդը գտնում է, որ դատարանի գործողությունները, մասնավորապես, դատական ակտի հրապարակայնացման տեսաձայնագրման արգելքը, խախտել է տեղեկատվություն ստանալու հանրային շահը և տեղեկություններ տարածելու լրագրողի իրավունքը:

Տեղեկատվական վեճերի խորհուրդ

Շուշան Դոյրոյան (Խորհրդի քարտուղար) - Ինֆորմացիայի ազատության կենտրոնի նախագահ

Մանանա Ասլամազյան անկախ մեդիափորձագետ

Բորիս Նավասարդյան – Երևանի մամուլի ակումբի նախագահ

Արամ Աբրահամյան - «Առավոտ» օրաթերթի գլխավոր խմբագիր

Արա Ղազարյան - «Արնի Քնսալթ» փաստաբանական գրասենյակի փոխանօրեն

Գեղամ Վարդանյան- Մեդիա նախաձեռնությունների կենտրոնի պրոդյուսեր

¹ ՀՀ Սահմանադրության 19-րդ հոդված: